

Latweefchu Dwiſes.

Ur augtas Gewefchanas = Kummiſſiones ſinnu un nowehleſchanu.

Nr. 28. Zettortdeenâ 9tâ Jubli 1831.

P r e e ſ c h r a f t e s.

Par aieſfargafchanu, fa ta Kolera = ſehrga kaſ taggad Zelgawâ jau iſplehtuſces, zaur kohpânahſſchanu to lauzineeku ar ſchihs pilſſehtaſ eedſihwotajeem un zaur gahjeem un zellineekeem, kaſ no Zelgawas dohma iſect, uſ lauku ſemmi, kaſ wehl weffela lifke un uſ tahm aprinku pilſſehtaſ ſchihs Gubernementes ne taptu uſneſta un turpat wairotohs, tad pehz wiſſaugſtaſas pawehleſchanas no Kurſemmes Gubernementes Kolera Komitetes ſchihs pehznahkams preeſſchraſſis tohp iſlaifſis:

- 1) diwi ſtazionhes dehl iſmekleſchanas un iſtihriſchanas tohp eezeltaſ
 - a) pee Paulſgnades (Dhſolumuiſchaſ) Grihweskrohgga, preeſſch teem, kaſ uſ teem tur kohpâ eedameem zekkeem par Dohbeli woi par Luffumu tahlaki gribb aiebrauft;
 - b) pee Paulſgnades pulwerka Sorgenfrei, preeſſch teem, kaſ par teem uſ Jaunjelgawu (Fridrikſtattu), Wauffi ic. aieſwedameem zekkeem gribb prohjam tapt; ſchohs beidſohſt peeminnetuſ zekkuſ no Sorgenfrei = muiſchaſ uſ to jaunetaifſtu zekku par Reeſſchumuiſchu (Langerwald) un Rudſukrohgu drihſ warr atſneegt.
- 2) Kaſ no Zelgawas uſ Kurſemmes widbu, woi uſ kahdu aprinku pilſſehtu ic. dohma nobrauft, no laukur = raſ fahrtas wiſſch arri buhtu, lai papreeſſch nemm
 - a) no ta preeſſchneeka ſawa pilſſehtaſ aprinka weenu apſihmeſchanu par to weffelibu wiinna paſcha un wiſſu ar wiinnu lihdsbrauzeju, ta ka arriſan to nannu fur eekſchâ winni mahjo;
 - b) ſcho apſihmeſchanu lai parahda pee ſchihs pollizeies teeſas, fur dabbuhs par to pehz lectu iſneſchanas to zekku grahmatu, ar ko wiſſch
 - c) beſ kawefchanas uſ weenu no tahm iſtihriſchanas ſtazionheem noect, fur tif ilgi japaleek, kamehr winnam par iſmekleſchanas laiku irr noliktſ tappis — ſchiſ laifſ warr buht tulihſ pa gallam, jeb pehz Daktera padohma, kaſ iſdeenas ſchahs weetas aprauga, lihds 24 ſtundahm, un tiſſai kad zellineeka weffelibu ne uſtizzaſama, irr uſ ilgaku laiku. — Tad wiſſch dehl iſtihriſchanas tohp kwehpinahtſ un uſ ohtru puſſi ſawas zekka grahmatas to rakſitu apleezinaſchanu ta uſrauga dabbu, ka wiſſch tanni ſtazionhe iſmeklehtſ un winnam pehz notilkufchaſ iſtihriſchanas wehlehtſ tappis beſ aieſkawefchanas tahlaki nobrauft;
 - d) tiſſai ar tahdu ſihmi tee no Zelgawas nahſdami zellineeki un gahjeji uſ lauku un eekſch Kurſemmes aprinku pilſſehtaſ un meeſteem brihwi un beſ kawefchanas tohp zaurlaiſti, bet beſ ſchihs ſihmes no katras ſemmes = pilſſehtaſ = un muiſchaſ = pollizeies atraiditi.

Kad ſaſinn leelats zellineeku pulks ſanahktu un ka tohs agraki atnahkoſchuſ no teem wehlaſi ſanahktuſcheem pareiſi warretu atſchirt, tad arriſan taſ Rahtſekrohgs ſchi puſſe Grihweskrohgga par uſnemſchanu to iſmeklejamu zekkalauſchu, irr noliktſ un eeſaiſhtſ tappis.

Dehl tirgutturſchanaſ ahrapuffe Zelgawas pilſſehtaſ diwi tirguſplattſchi irr noliktſi, kaſ iſdeenas pulkſten 5 no rihta lihds pulkſten 11 puſſedeena appakſch tirguſ karrohga un appakſch uſbraudſiſchanaſ to tirguſ fullainu pehz eepirſſchanaſ un pahrdohſchanaſ wallam ſtahwehd:

- 1) Itt tuwu klaht preeſſch Dobbeles wahrteem tanni brihwa plazzi, uſ eſara wahrte puſſi:
 - a) tee uſ tirgu nahſdami pahrdeweji no lauka pee iſtihriſchanas ſtazionhes beſ aieſkawefchanas tohp zaurlaiſti, tad winni pee ta ſlakbohmiſa ne tahl no Rahtsmuiſchaſ par kreifu rohku nobrauz, fur iſkatram weena ſlahrda ſihme dehl brihwas atpakkalbrauſſchanaſ no ta tur uſ weetu buhdama uſrauga tohp eedohta un par to maſu zekku garr Ruſta un Uwenariuſ muiſchelehm to ſcheit apſihmetu tirguſ plazzi atſneeds;
 - b) ſchiſ plazzis no pilſſehtaſ puſſes zaur ſlakbohnu tohp atſchirtſ, preeſſch kurra tee pirjeji paleek un zaur tirguſ fullainu palihdsibu ſawas waijadſibas no teem pahrdewejeem cepehrſ;

- c) teem pahrdewejeem stahw brihw, to winneem peenahkamu makfaschanu eeksch naudas drohschibas dehl weena ar ettiki jeb Klohrkalktinkturu pilditâ traukâ usnemt.
- d) kad tas pahrdeweis arridsan pehz sawas wajjadshibas kautschadu prezzi no Zelgawas grubb erpirkt, tã kã silkus, t. baku, sahli, dielsu un zittas skaidras beswainigas leetas, — tad winnam tas, ko winsch paghre, no schihs pilsehtas kohpmanneem pee flakbohmiã tapš peewests un nodohst;
- e) tee tirguš sullaini sawa prahtã turr to schodeenigu tirgu no ehdamahm un zittahm p. zezehm, to tulihst us pollizeiesteefu isteiã, kas tad no sawas puffes tulihst teem pilsehtas eedshwotajeem no tam sinnu dohd, ka tahdã mihs wiffa padahrdshinaschana zaur uskuptscheem pee pahrdohschanas eeksch maseem gabbaleem taptu aishfargata;
- f) tee pahrdeweji no laukeem us to ar Nr. a apshmetu zekku atpakkal greeschahs un pee tahs ischirifschanas stazionhes prett atdohschanu sawu pee nobrauschanas us tirgu dabbutu skahrdaschimju bes aiskaweschanas tohp zaurlaisti.
- 2) Itt tuwu klast winnupus Leeluppeš tilta preeksch lauzineekem un laiwahm:
- a) tee pahrdeweji no lauka, woi no augschemmes leeljekku, woi no Baupfes widdus us to par Rudsfukrohu un Meeschumuschu jauncetaistitu zekku abrauz, peeteizahs papreeksch pee flakbohmiã klast Paulsgnades gohda pihlara, dabbutu no ta us wakti stahwedama weenu skahrdaschimju un tad usbrauz us to tirguš plazzi pee Leeluppeš tilta. Teem ar laiwahm atnahdameem pahrdewejeem tikfai par Leeluppi irr jabrauz, bet ne par Drifsi (efaru), kas ikdeenã tirguš laika pee winnas fateszeschanas ar Leeluppi buhs noslehgtã un pee Leeluppeš tilta peecturr, no kurren tee sawas prezzes woi paschi, woi zaur tirgušullaina palihdsibu pahrdohd.
- b) no pilsehtas puffes tas tilts zaur flakbohmiã tohp aistaisihts, preeksch kurra tee pirzeji sawas leetas eepehrk;
- c) d) un e) tã kã pee Nr. 1 peeminnehts tappis, tã arridsan pee schi tirgušplatscha noteek;
- f) teem pahrdewejeem no lauka buhs pee atpakkalbrauschanas sawas skahrdaschimmes teem waktēpafteem, kas pee usbrauschanas us to Jaunzelgawas leeljekku stahw, nodohst un tad tee bes aiskaweschanas tohp zaurlaisti;
- g) tee us tirgu preeksch Leeluppeš tiltu atnahkschi wesumi pee sawas abrauschanas un aishrauschanas ar to plohsu kas par Leeluppi us to jauncetaistitu zekku uswedd, bes makfas tapš pahrzelti.

Zelgawã 18tã Juhni 1831.

Kurfemmes Zivil-Gubernators E. von Brevern.

No Meschamuschas.

Tee gekki nizzina gudribu un pamahzischanu, leez tawu aust us gudribu klausihst, un grees tawu sirdi us sapraschanu, jo ja tu par to sapraschanu luhgfi un tawu balsi pazelsi pehz nopraschanas, ja ta gudriba tawã sirdi nahks un ta sinnaschana tawai dwehfelei mihliga buhs, tad turrehs labs padohms pahr tew wakti, un sapraschana tewi paglabbahs, ka ta tew ieglabbj no ta launa ze... — Gan schee swehti sakfani wahrdi ta deewabihjiga Rehnina Salama-na wiffos laikos un wiffadas buhschanas pee sirds nemnami wahrdi irraid, bet ihpaschi schinni laikã, kur ta lippiga Indijas-wemmu-wehdera-kaitē ko Kolera sawz, Deewam schehl, ir muhsu mihlã tehwu semmitē eestuhmufees, ih-

paschi schinni laikã jums mihleem Latweescheem tohs swehtus wahrduš wajjadsetu pee sirds nemt, un pehz teem sawu prahtu un sirdsbuhschanu istaisiht, prohti tohs, ar wiffu tawu padohmu samanto sapraschanu, ne pamett winnu, tad winna tew usturrehs, mihle winnu, tad winna tew pasargahs. Zeescham mihlee lassitaji, ihpaschi no semneeku kahrtas, samantojeet arridsan juhs schinni sehrgulaikã ar wiffu sawu padohmu sapraschanu, tad ta juhs usturrehs, juhs pasargahs, jo dauds zilwekt juhsu starpã paschi wainigi ka schi lippiga kaitē prohti ta Kolera wimms paschus un zittus sakampj, tapehz ka winni, sapraschanu ne meledami, leekahm nekeetigahm dohmahm prahtu atwerf kas wimms aiskawe tahs labbas pamahzischanas, tohs labbus padohmus wehrã nemt

un pehz teem isturretees fo gan gudri un saprat-
tigi Dakteri dewuschti un wehl allasch dohd, jeb
arridsan to darriht un tà turretees fà augstaka
semmes waldischana, un ihpafchi ikktra mui-
schas waldischana pascha pawehl. Daschàs
weetàs, tà dsirdam, zilweki tik mas schinni leetà
sapraschanu mekle un gudru zilweku padohinu pee
firds nem, fà tee sawà gekkibà dohma, schi flim-
miba un breefniga fehriga no ta zellahs, fà zil-
weki jeb kahdà wihse nahwes sahles (Sipti) dab-
bu eedfert, fàs teem nesinnohht sahles weetà tohp
eedohthas, jeb dschreenè, fà affàs irr eeleetas
zaur fo wifs uhdens tahdà weetà irr nomaitahs
un nahwigs padarrihts. — Raut jelle wiffi tee,
fàs tahdas neleetigas un gan pehz teefas warr
fazziht, grehzigas dohmas prahtà turr, ar pa-
dohinu to lassitu fàs schè muhsu starpà taggad
notizzis, un fo juhs taggad schè lassifeet, proh-
ti: „Kad Szaggare, Leischu pilsatina turwu flahht
pee mums, schi lippiga fehriga eefahze bendeht,
wiffas muischas waldischanas us scho pussi ar
labbu sapraschanu un apdohinu saweem pawalst-
neekeem aisleedse us Szaggari eet, un wiffi roh-
beschi prett scho pilsatinu zeeti tappe apwakteti,
lai ne weens Schihds jeb zits kahds no Szagga-
res Kursemnè eenahktu, jeb arridsan kahds Kur-
semneeks no scheijenes tur aizeetu, fur fehriga jau
daschu zilweku bij aprijusi, bet, lassait, fàs no-
tikke weenam fainneekam no Buffaischu pagasta,
kam, fà zitteem, wakti us rohbescheem bij jafar-
ga, schè prahtà schaujahs us kahdu brihtinu
Szaggare ee-eet, fo sawà gekkibà eegribbejahs,
to arridsan padarra, ne apdohmadams kahda al-
ga winnam no ta ataug, kad tas sawai eegribbe-
schanai klaufish; sawu wakti atstahjis schis ne-
saprattigs fainneeks Szaggare ee-eet, fo tur dar-
rijis? gan ihsti to ne sinnu isteift, bet gan warr
dohmahht fo buhs darrijis, faut kahdà Schihdu
schenkt buhs eegahjis schnapft isdirt, un gan
wairak ne fà wesselig, fà tas daudstreif notcek;
no Szaggares mahjäs nahzis schis fainneeks tu-
dàlin Kolera fehrigà apgullahs un ohtrà deenà
nomirst, tohs sawejus leelà flimmibà eegruhdis;
— Tik fo muischas waldischana no schi notikku-
ma dabbu dsirdeht, tudal wifs tohp pawehlehts
un isdarrihts fà fehriga tahlaki pagastà ne isplat-

tahs, bet diwjas meitas tammis paschàs mahjäs
fur minnehts fainneeks Kolera fehrigà mirris,
arridsan tai paschà flimmibà apflimsti muischas
waldischana, tik fo to dabbusinnahht, us brihdi gel-
digas sahles aissuht, fàs meitahm ja ee-nem, un
labbà skaidrà sapraschanà wiffu isstahsta un pee-
kohdina fàs wifs ar tahm flimmahm meitahm irr
jadarra, fà tahm paschahm irr ja isturrah, tà
fà jo prahtigu un saprattigu Dakteru mahzibas
to mahza un stahsta; weena no tahm meitahm,
pahrgalwiga un leekahm dohmahm padewusees,
nedf tahs sahles eenem, fàs no muischas subti-
tas, nedf arridsan tà isturrah fà peenahkash
un pawehlehts, tahdà neprahtigà wihse turre-
damees, pehz 12 stundahm nomirst; ta ohtra mei-
ta fàs muischà pee fungeem darbà gahje, jo wai-
rak saprattiga tahs sahles, fàs no muischas doh-
tas, tà eenem fà wajjaga un arridsan zittadi tà
isturrah un wiffu leel darriht fà mahzihts un
pawehlehts, un jebchu winnai jau aufstas roh-
fàs un kahjas bijuschas un gihmis melns mettees,
tomehr winna atlabbojahs, tà fà wiffi zerreja,
fà pawiffam wessela fluh, bet atspirgusi, tai
paschai eegribbahs skahbu putru dsert, un sawu
eekahroschanu ne sawalbidama winna ir teescham
to dserr, nu ohtrà lahgà flimma tappusi ne kah-
das sahles wairs ne lihds, bet festà deenà wajja-
dseja nomirt.“ — Tè nu juhs mihlee lassitaji pa-
schi redseet fà schis fainneeks pats bija wainigs
fà schi lippiga kaite ne ween winnu paschu, bet
arridsan wehl zittus zilwekus fakampe un nokawe,
fàs teescham ne buhtu notizzis, kad winsch pehz
Salamanna wahrdeem ar wiffu sawu padohinu
schinni leetà sapraschanu buhtu eemantojis un ne
gekku wihse gudribu un pamahzischanu nizzinajis.
— Raut jelle schis notikkums, fàs teescham tà
notizzis fà juhs to schè effat lassijuschi, faut tas
jelle wiffus usmannigus darritu, fà tee sawas
leekas dohmas fo tee Kolera fehriga dehl prahtà
turr, atnehtu, ne fà gekki gudribu un pamahzi-
schanu nizzinatu, bet fà prahta laudis turretohs,
saprasdami fursch effohht tas funga prahts, proh-
ti: ta ahrstefschana irr no ta Kunga, tas
Kungs irr tahs sahles raddijis un faz-
prattigs zilweks tahs ne nizzina, un dohd
arridsan ahrstam weetu, jo tas Kungs irr

winnu raddiis, un ne atlaid winnu no
terwin nohst, famehr winnu buhs wajaga.

B...n.

Teefas fluddinafchana.

No Zelgawas pollizeies teefas pehz Kurfemmes
Daktera teefas nolitschana scheid wisseem Zelgawas
eedshwotajem par wehranemichanu tohp sinnams
darrihts, ka ta ehschana no lascheem, til lab pri-
scheem ka schahweteem, no suscheem, lihneem, fem-
minohgahm, stikkenbehrehm, ne eenahkuschahm kes-
behrehm un kuppinatapeena ta ka no wisseem ne eenah-
kuscheeem kohka angleem, bahrgi tohp aieleegta un tam
kas schim preekschrahtam prettini darritu, pascham ta
fahde, kas no tam zeltohs, buhs jazeesch.

Zelgawa 19ta Juhni 1831.

(E. W.) Dilbeck, pollizeies affesser.
(Nr. 1821.) Pernou, Siltchra weeta.

* * *

Us pawehleschenu tahs Keiseriffas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walsis 10. 10. 10.,
tohp no Zmlaues pagasta teefas wiffi tee, kam kah-
das taifnas prassichana pree to mantu ta lihdschinni-
ga Degables muischas fainneeka Leel Wilnu Zanna,
kusch sabibas dehl arr, us Sibiries semmes noschti-
schanu, noschdihhts tappe, buhtu, un par kurrea mantu
inventariuma un parradu dehl, zaur schihs deenas
spreedumu konkurse nolikta, usfaukti, ja ne gribb fa-
wu teefu saudeht, wifschwehlaki lihds to 3schu Augusta
f. g. kas par to weenigu un ieschidsanu terminu no-
likts tappis, scheitan peeteiktees, sawas prassichanas
un winnu parahdischana usdoht un tad to tahlaku
spreedumu sagaidiht.

Zelais no Grendisches Zmlaues pagasta teefas
nammâ 1ma Juhni 1831. 2

(L. S. W.) + + + Pahrtohm Jannis, pagasta wezza-
kaid.

(Nr. 55.) Kollegien Registrators E. Schwald, pa-
gasta teefas srihweris.

* * *

Peo ta Pehterwalbes meschafarga meschina irr
preeksch 4 nebdelahm 4 sirgi preeklidusch, tadehl tohp
tee, kam schee sirgi suddusch buhtu, zaur scho us-

faukti, lihds 29tu Augusta f. g. ar sawahm simefcha-
nas-grahmatahm pee schihs pagasta teefas peeteiktees,
un prett atlihdsmaschenu to iedohschenu, sawu ihpa-
schumu pretti nemt.

Dohbeles pagasta teefa tai 27ta Juhni 1831. 2

E. Blumenfeld, pagasta wezzakaid.
(Nr. 261.) L. W. Ewert, pagasta teefas srihwe-
ris.

Zitta fluddinafchana.

Zas tirguhs kas Kalnamuischa zittahrt ifgaddus us
jauneem Labrenzeem tohp turrehts, scho gaddu ne
taps turrehts, kas scheid wisseem par sinnu.

Kalnamuischa 21ma Juhni 1831. 1

Za muischas waldischana.

S i n n a.

Kad Gaweese pagasta (Grohbines kirspehle) jauna
flohmeistera wajaga, tad Gaweese zeenigs dsimts-
kunge spreedis, scho ammatu tam uswehleht, kas pee
turrejama pahrklauschana ka labbaki mahzihts un
pahr zitteem saprattigs wihrs rahdises. Tapehz schi
tohp sinnams darrihts, ka wiffi tee, kas wehletohs
flohmeistera gohda-ammatu Gaweese usnemt, ar sa-
wahm attestatehm woi Gaweese muischâ, woi pee
mannim war meldetes, un ka teem pirna Septem-
bera deena schi gadda Gaweese jasanahk, kur winni,
zeenigam kungam un pagasta preekschneekem dsirdohk,
no mannim taps ismekleti un pahrklaufiti. No win-
neem taps jautahk, woi jaunu fohlas-bohstabeere-
schenu proht, woi labbi mahk lassht un meldejas dsee-
daht, woi no behrnu-mahzibas un Bihbeles daufs ko
sinn, un kahda winnu rakstischana un rehkinaschana.
Kaudsihts taps, woi to, ko paschi mahk, arri proht
behrneem stahstihht un jautahk, un kahdi winnu dschw-
schana-tikkumi. Kas labbaki mahzies, tas taps pee-
nemts. Schi sinna tadehl tohp pee laika dohta lai ik-
weens, kas pehz schihs weetas kahrotu, sinnatu fatai-
fitees. Weeta labba, pagasts gudrs un deewabihjigs,
behrni pee fohlas-buschanas raddusch, tapehz arri
labz fohlmeisteris ween te warr geldeht un istift.

Grohbines basnizas kunga muischâ, 25ta Juhnusa
deena 1831. 1

Dr. Kriech. Wridr. v. b. Launig,
Grohbines mahzitais un Prastess.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor,

No. 337.